چهارشنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۲ ■ ۲۲ محرم ۱۴۴۵ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۸۵۰

همشهری خانواده

شهریه مدارس غیردولتی بی‌نظم و سلیقه‌ای دریافت می‌شود

شهریه مصوب، دور از واقعیت میدان

گزارش

رابعه تیموری
روزنامه‌نگار

سال ۱۳۹۵ که قرار شد مدارس غیردولتی به صورت رسمی و قانونمند در جمع خانه‌های دوم دانش‌آموزان کشور فعالیت کنند و در جمع خانواده بزرگ آموزش و پرورش کشور جایگاه و پایگاهی بدون حرف و حاشیه داشته باشند، برایشان ۳۹ ماده قانونی مصوب کردند که هر یک ده‌ها تبصره ریز و درشت داشت. اگر مؤسسان و مدیران همه این مدارس به بند ۱۵ همان قوانین پایبند بودند، نه تنها مشکلی پیش نمی‌آمد، بلکه باری هم از دوش مردم و آموزش و پرورش برمی‌داشتند، اما گریز تعداد قابل توجهی از آنها از اجرای این بند که مدیران مدارس غیردولتی را به دریافت شهریه‌های مصوب آموزش و پرورش موظف می‌کرد، سبب شد این بند به شیوه‌ها و شکل‌های مختلف تکرار شود و تا به امروز برسد که وزارت آموزش و پرورش برای میزان شهریه مجاز کف و سقفی تعیین کند. کف این شهریه‌ها ۵میلیون و سقف آن ۴۸میلیون تومان تعیین شده، ولی این قانون هم مانند قوانین گذشته روی کاغذ مانده و مدارس غیردولتی به بهانه‌های مختلف شهریه‌های نجومی از خانواده‌ها دریافت می‌کنند.

وزارت آموزش و پرورش اعلام کرده با مدارس متخلف با جدیت برخورد می‌کند و برخورد با هزار مدرسه غیرانتفاعی متخلف را که در یک سال اخیر تذکر گرفتند، تعطیل موقت شدند یا مدیرشان عزل شده، گواه این ادعا می‌داند. گزارش زیر در گفت‌وگو با مدیران مدارس غیرانتفاعی، والدین دانش‌آموزان و معاون وزیر آموزش و پرورش این موضوع را بررسی کرده است:

نداری، برو مدرسه دولتی

مخارج مدرسه را تندتند فهرست می‌کند و آنقدر از لای دفتر و دستکش صورتحساب در می‌آورد که تأیید کنی منصفانه است که از هر دانش‌آموز کلاس اول ابتدایی ۷۰میلیون تومان دریافت می‌کند: «شما بگویید کدام هزینه را کم کنم؟ به معلم حقوق کم بدهم برای سر و کله زدن با بچه‌های مردم انگیزه دارد؟ هزینه آب و برق و گاز ما که به‌عنوان بخش خصوصی حساب می‌شود اسم مدرسه که غیرانتفاعی است، توقعات والدین هم فضایی می‌شود. کتابخانه مجهز و آزمایشگاه پیشرفته و سالن‌های ورزشی رنگارنگ می‌خواهند. آموزش و پرورش که به ما کمک نمی‌کند. اگر این هزینه‌ها را از اولیا نگیریم، چطور باید جواب توقعات شان را بدهیم؟» البته این توجیه و برهان‌ها را زمانی می‌آورد که به‌عنوان خبرنگار دلیل نجومی بودن شهریه‌ها را جویا می‌شویم، ولی تا زمانی که خودمان را یکی از اولیای متقاضی ثبت‌نام فرزندمان معرفی می‌کنیم، نک و نال‌ها و اعتراض مان فقط یک جواب دارد: «نداری شهریه بدهی برو بچه‌ات را در مدرسه دولتی ثبت‌نام کن. اجبارت که نکرده‌ایم. هر کس آموزش خوب می‌خواهد باید هزینه‌اش را هم بپردازد. ما اولیایی داریم که حاضرند دوبرابر این مبلغ را بپردازند تا فرزندشان در این مدرسه درس بخواند.» در فهرست امکانات مدرسه از ورزش‌های لاکچری و متنوع تا آموزش چند زبان خارجی به چشم می‌خورد و بزک و دوزک‌های رنگارنگی که به در و دیوار کلاس‌ها آویخته‌اند، فضای آنها را شاد کرده است، اما شکل و شمایل حیاط مدرسه چنگی به دل نمی‌زند و با شهریه مصوب مدرسه و ادعای مدیر آن تناسبی ندارد.

> **شهریه بسیاری از مدارس غیردولتی جوابگوی هزینه‌های آنها نیست و مؤسسان و معلمان از پایین بودن شهریه گلایه دارند. ما در تعیین شهریه‌ها فقط هزینه‌های این مدارس را مدنظر قرار نمی‌دهیم**

اینجا کارخانه‌داران در اولویت هستند

شرایط یکی از مجتمع‌های آموزشی شهر تهران که می‌گویند کارخانه‌داران و مدیران برای ثبت‌نام فرزندشان در آن مجتمع سر و دست می‌شکنند، با این مدرسه متفاوت است. نمای بیرونی ساختمان این مجتمع که حسابی اسم و آوازه به هم زده، شیک و زیباست و در میان بناهای مسکونی و تجاری که در همسایگی آن قرار گرفته خوب آبروداری می‌کند. برای ثبت‌نام در این مدرسه ظاهر ساده و گمنامی والدین کافی است که خانم مدیر آب پاکی را روی دست شان بریزد و خیال شان را آسوده کند که از پس پرداخت شهریه ۱۰۰میلیون تومانی آن برنمی‌آیند.

مدیر مدرسه می‌گوید: «مدرسه ما جزو مدارس برند است و بخش عمده دانش‌آموزانی که در آزمون‌های ورودی دانشگاه جزو نفرات برتر هستند از فارغ‌التحصیلان مدارس ما به شمار می‌آیند.» او فهرست بلندبالایی از شرایط رسمی و غیررسمی را برای پذیرش دانش‌آموز عنوان می‌کند که داشتن استعداد تحصیلی از شرایط مهم این فهرست به‌شمار می‌آید، اما والدینی که برای ثبت‌نام در این مجتمع آموزشی چند پایه، اقبال خود را آزموده‌اند و به در بسته خورده‌اند، خوب می‌دانند کسانی که دغدغه تأمین هزینه ثبت‌نام را ندارند، به آسانی می‌توانند این شرایط را دور بزنند. به قول یکی از والدین بعضی از این افراد علاوه بر ۱۰۰میلیون تومان شهریه این مدارس، مبالغ هنگفت دیگری هم پرداخت کرده‌اند تا فرزندان شان بدون داشتن توان علمی بتوانند از موهبت تحصیل در این مدرسه برخوردار شوند.

> **مدیر مدرسه می‌گوید: «مدرسه ما جزو مدارس برند است و بخش عمده دانش‌آموزانی که در آزمون‌های ورودی دانشگاه جزو نفرات برتر هستند، از فارغ‌التحصیلان مدارس ما به شمار می‌آیند**

مجبوریم این هزینه‌ها را بپردازیم

به قول یکی از اولیا، والدینی که با رضایت خاطر چند برابر شهریه‌های نجومی مدارس غیردولتی را می‌پردازند، از آمدن به مدرسه و ثبت‌نام حضوری معاف هستند و ما آنها را در جمع متقاضیان ثبت‌نام این مدارس پیدا نمی‌کنیم، اما امثال مادر مریم که با حقوق کارمندی برای ثبت‌نام فرزندش در این مدارس کفش آهنین پوشیده، فراوان است. او که از بالا بودن شهریه این مدارس، دل پری دارد، می‌گوید: «در سامانه آموزش و پرورش، شهریه مصوب مدرسه‌ای را ۳۰میلیون تومان اعلام کرده‌اند، اما وقتی که برای ثبت‌نام دخترم مراجعه کردم از من ۷۰میلیون تومان برای ثبت‌نام درخواست کردند.» مسئولان مدرسه، برگزاری کلاس‌های فوق برنامه را دلیل بالا بردن هزینه ثبت‌نام اعلام کرده‌اند.

مادر مریم می‌گوید: «آموزش و پرورش به والدین اعلام می‌کند که استفاده از برنامه‌های جانبی و فوق‌برنامه و پرداخت هزینه‌های این برنامه اختیاری است، ولی اگر اولیا حاضر به ثبت‌نام در این برنامه‌ها نباشند، مدیران مدارس حاضر نیستند دانش‌آموز را در مدرسه بپذیرند.» پدر دانش‌آموز دیگری که برای ثبت‌نام پسرش در یکی از مدارس ابتدایی منطقه ۴ تهران مراجعه کرده با درخواست شهریه ۸۰میلیون تومانی روبه‌رو شده است. او می‌گوید: «در زمان پیش ثبت‌نام نیمی از این مبلغ را پرداخت کردیم و برای باقیمانده شهریه هم چک یک ماهه در اختیار مدرسه گذاشتیم.» او بسیاری از برنامه‌های جانبی مدرسه را که باعث بالا رفتن شهریه می‌شود، غیرضروری می‌داند و می‌گوید: «بسیاری از مدارس به‌صورت بی‌ضابطه و سلیقه‌ای شهریه مدارس را تعیین و دریافت می‌کنند.»

انتظارات مؤسسان مدارس را در نظر می‌گیریم

معاون وزیر آموزش و پرورش و رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و مشارکت‌های مردمی، معتقد است که بر شهریه مدارس غیرانتفاعی به خوبی نظارت می‌شود. احمد محمودزاده می‌گوید: «شهریه مدارس غیردولتی متفاوت است و تعداد مدارسی که سقف این شهریه را دریافت می‌کنند، در کل کشور به ۵۰ مدرسه نمی‌رسد و در تهران هم فقط حدود نیم‌درصد مدارس غیردولتی سقف این مبالغ را دریافت می‌کنند. مبالغی هم که به‌عنوان شهریه این مدارس اعلام می‌شود، مجموع هزینه‌های لباس، غذا، سرویس ایاب و ذهاب و ... است.

او درنظر گرفتن شرایط و هزینه‌های مدارس غیردولتی و انتظارات مؤسسان آنها را از وظایف وزارت آموزش و پرورش برمی‌شمرد و ادامه می‌دهد: «شهریه بسیاری از مدارس غیردولتی جوابگوی هزینه‌های آنها نیست و مؤسسان و معلمان از پایین بودن شهریه گلایه دارند. ما در تعیین شهریه‌ها فقط هزینه‌های این مدارس را مدنظر قرار نمی‌دهیم و تاب‌آوری مردم را هم درنظر می‌گیریم. ضمن اینکه ما امسال سقف مجاز افزایش هزینه‌ها را براساس درصد و به‌عنوان عددی ثابت تعیین نکرده‌ایم و این امر براساس الگوی کیفیت بخشی مدارس انجام می‌شود.»

محمودزاده توضیح می‌دهد: «این الگو پس از ۸ماه کار علمی به‌دست آمده و ۲۲فروردین امسال به مدارس شهرستان‌ها و استان‌ها ابلاغ شده است. در این الگو کیفیت بخش فرهنگی، تربیتی و پرورشی مدارس به‌عنوان هدف تعیین شده و ۱۵۰شاخص برای آن درنظر گرفته‌ایم که هر یک از این شاخص‌ها ممکن است شهریه را کاهش یا افزایش دهد. تعداد و کیفیت کادر آموزشی و نیروی انسانی شاغل در مدارس، سرانه بیمه نیروهای آزاد، شرایط فضای آموزشی، فعالیت‌های پرورشی و ... از جمله این شاخص‌ها به شمار می‌آیند.»

بر پرداخت شهریه‌ها نظارت می‌کنیم

مکث

رئیس سازمان مدارس غیردولتی تعطیلی ۸۰۰مدرسه متخلف را که کیفیت آموزشی پایینی داشتند و به رعایت الگوی دریافت شهریه مصوب آموزش و پرورش پایبند نبودند، گواه نظارت بر این مدارس عنوان می‌کند و می‌گوید: «نمی‌توانیم توقع داشته باشیم مدرسه‌ای که استخر دارد، آزمایشگاهش مجهز است، فعالیت‌های فوق برنامه دارد و سایر امکاناتش هم مهیاست، شهریه پایینی داشته باشد. ولی به‌طور کلی ما روی شهریه‌ها کاملا نظارت داریم و این امر براساس الگو و با نظارت کامل انجام می‌شود. مقدار مجاز افزایش شهریه کاملا شفاف در مدارس اعلام می‌شود و خانواده‌ها هم می‌توانند با مراجعه به سامانه و وارد کردن کد مدرسه مبلغ خواسته شده را با میزان مصوب مقایسه کنند. به‌طور کلی شهریه مصوب براساس این الگو مشخص می‌شود، اما در مورد شهریه‌های خدمات مازاد و فوق برنامه مدارس می‌توانند متناسب با کیفیت برنامه‌های مکمل خود میزان شهریه را تا سقف ۳۸درصد افزایش دهند. البته خانواده‌ها برای پرداخت هزینه برنامه مکمل اجباری ندارند و می‌توانند این آموزش‌ها را مانند کلاس زبان در خارج از مدرسه به فرزندانشان ارائه کنند.» محمودزاده یادآوری می‌کند: «بسیاری از والدین متقاضی دریافت این خدمات در مدارس کشور هستند و اگر با هدف کاهش هزینه و شهریه مدارس از ارائه این برنامه‌ها جلوگیری کنیم، آنها انتظارات خود را از مجاری خارج از چارچوب آموزش و پرورش رسمی دنبال می‌کنند و شاهد پیامدهایی مانند افزایش مهاجرت دانش‌آموزان خواهیم بود.»

به روایت اعداد

۳۸ درصد

سقف میزان مجاز افزایش بهای برنامه‌های مکمل مدارس غیردولتی در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲است. برای افزایش شهریه مصوب الگوی کیفیت سنجی مدارس طراحی شده و براساس این الگو شهریه مدارس مصوب می‌شود. پرداخت شهریه مصوب برای اولیا اجباری و پرداخت شهریه مکمل اختیاری است.

۲۱۵۲۴۲۶ نفر

تعداد دانش‌آموزانی است که در پایه‌های مختلف مدارس غیرانتفاعی تحصیل می‌کنند. ۱۳۵۳۰۰۵نفر از این دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی، ۴۳۹۴۳۸دانش‌آموز در متوسطه دوره اول، ۲۹۵۱۲۱دانش‌آموز در متوسطه دوره دوم (نظری)، ۳۸۲۶۳دانش‌آموز در هنرستان‌های فنی‌حرفه‌ای و ۲۶۵۹۹دانش‌آموز در هنرستان‌های کاردانش تحصیل می‌کنند.

۱۷۹۷۳ مدرسه غیرانتفاعی

در کشور فعالیت می‌کند. ۱۰۱۴۶مدرسه غیرانتفاعی در مقطع ابتدایی، ۴۵۴مدرسه در مقطع متوسطه اول، ۲۸۲۴مدرسه در مقطع متوسطه دوم (نظری) به دانش‌آموزان خدمات ارائه می‌کند. تعداد هنرستان‌های فنی حرفه‌ای ۴۱۶مدرسه و شمار هنرستان‌های کاردانش ۵۳۳مدرسه است.

۱۹۳۷۷ مدرسه غیرانتفاعی

جزو مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی به‌شمار می‌آید و ۱۱۴۸۱۰۵دانش‌آموز، تعداد فراگیران این مدارس است. اغلب مدارس غیردولتی مقطع متوسطه دوم هیأت امنایی اداره می‌شوند و ۳۳۸۳مدرسه تعداد مدارس هیأت امنایی غیرانتفاعی را شامل می‌شود. ۳۹۶مدرسه، تعداد مدارس وابسته دولتی (با احتساب مدارس علوم و معارف اسلامی) و ۲۲۶مدرسه جزو مدارس علوم و معارف اسلامی غیرانتفاعی به شمار می‌آیند.

خبر

وزیر آموزش و پرورش مهمان همشهری

رضا مراد صحرایی با حضور در روزنامه همشهری روز خبرنگار را تبریک گفت

همزمان با روز خبرنگار رضا مرادصحرایی، وزیر آموزش و پرورش با حضور در روزنامه همشهری این روز را به خبرنگاران و مجموعه کارکنان شاغل در این روزنامه تبریک گفت.

مرادصحرایی بعد از بازدید از بخش‌های مختلف روزنامه همشهری و گپی کوتاه با خبرنگاران سرویس‌های مختلف این روزنامه گفت: «روزنامه همشهری از جمله روزنامه‌های قدیمی است که تقریبا بخشی از همه خاطرات ما در ابعاد مختلف علمی و فرهنگی و ورزشی و... در آن خلاصه می‌شود و بسیار خرسندیم که این روزنامه قدیمی کماکان استوار و پابرجا به فعالیت رسانه‌ای خود در کشور ادامه می‌دهد.» گزارش گفت‌وگوی تفصیلی همشهری با وزیر آموزش و پرورش را فردا در روزنامه همشهری بخوانید.

عدد خبر

۳۵ درصد

از مشترکان برق در کل کشور از ابتدای این هفته مشمول پاداش صرفه‌جویی شده‌اند. این مشترکان به‌طور متوسط حدود ۲۱درصد مصرف خود را نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش داده‌اند و تاکنون مبلغ ۹۸۲میلیارد تومان پاداش صرفه‌جویی برق به آنها پرداخت شده‌است. همچنین ۸۰درصد از مشترکان خانگی برمبنای الگوی مصرف و ۱۰درصد از مشترکان نیز تا یک و نیم برابر الگوی مصرف، مصرف برق دارند. از این میان ۴درصد از مشترکان برق، بد مصرف هستند. مدیریت مصرف انرژی، بهترین راه‌حل برای گذار از روزهای گرم سال است.

۸۱ درصد

کلاس‌های درس مدارس کشور، مستحکم و ایمن هستند و ۱۹درصد نامستحکم هستند. طبق این آمار از ۱۰۴هزار کلاس درس، ۳۰هزار کلاس نیاز به تخریب، بازسازی یا نوسازی و ۷۰هزار کلاس نیاز به مقاوم‌سازی و نوسازی دارند. همچنین ضمن اجرای طرح شهید عجمیان (نهضت بهسازی و شاداب‌سازی مدارس مناطق کم‌برخوردار) ۱۳هزار دانش‌آموز و معلم گروه جهادی تشکیل شده تا پیش از شروع سال تحصیلی مشکلات مدارس حل شود. از سویی دیگر، احکامی با موضوع اعتبارات بهسازی، شاداب‌سازی و ایمن‌سازی مدارس در برنامه هفتم توسعه پیشنهاد داده شده به کمیسیون تلفیق مجلس پیشنهاد شده است.

۱۰۲۵۴۶۹۱ سالمند

بالای ۶۵سال در کشور زندگی می‌کنند. این تازه‌ترین آمار منتشر شده از جمعیت سالمندان کشور است. براساس داده‌های جمع‌آوری شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۸۱هزار و ۶۶۸خانوار دارای سرپرست ۶۵سال به بالا در کشور وجود دارند که تحت پوشش هیچ‌یک از نهادهای حمایتی نیستند و تنها درآمدشان یارانه است؛ موضوعی که حمایت از این گروه از سالمندان را اهمیت دوچندان بخشیده و مسئولان می‌توانند با استناد به آن اطلاعات ارائه شده برای هدفمند کردن خدمات قابل ارائه به گروه‌های محروم و کم‌برخوردار جامعه و نیز اقشار با گروه سنی مشخص از جمله سالمندان استفاده کنند.